

**Завдання
для формування
мовної та мовленнєвої
компетентностей учнів
на уроках української
мови в 2 класі**

Самборська Н.А.

Тарасенко Ю.Л.

***Збірник практичних вправ
і тестових завдань***

Коростень

2019

Збірник практичних вправ і тестових завдань розглянуто і схвалено рішенням методичної ради Коростенської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 9
(*протокол № 3 від 17.01.2019 р.*)

Укладачі: **Самборська Н.А.**, вчитель початкових класів Коростенської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 9.

Тарасенко Ю.Л., вчитель початкових класів Коростенської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 9.

Рецензенти: **Бондарчук М.С.**, вчитель вищої категорії, старший вчитель, директор Коростенської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 9.

Шубіна Т.І., вчитель вищої категорії, вчитель-методист, заступник директора з навчально-виховної роботи Коростенської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 9.

Самборська Н.А., Тарасенко Ю.Л. **Завдання для формування мовної та мовленнєвої компетентностей учнів на уроках української мови в 2 класі:** Збірник практичних вправ і тестових завдань. Коростень 2018.- 41 с.

Збірник практичних вправ і тестових завдань допоможе вчителю організувати повторення вивченого матеріалу за темами на уроках української мови та під час виконання самостійної роботи учнями вдома. Комплекс дидактичних вправ на уроках української мови в другому класі, за умови систематичного використання, дасть можливість суттєво актуалізувати практичні ресурси дітей, допоможе виробити уміння і навички, необхідні для усвідомленого засвоєння мовних явищ, позитивно вплине на пізнавальну діяльність, яка допоможе сформувати мовну та мовленнєву компетентності учнів. Завдання відповідають «Орієнтовним вимогам до контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи» та чинним навчальним програмам.

ЗМІСТ

1. Вступ	3
2. Пам'ятка роботи (для учня).....	5
3. Тема «Звуки і букви. Склад »	6
4. Тема «Мова і мовлення»	14
5. Тема «Текст»	18
6. Тема «Речення»	22
7. Тема «Слово»	27
8. Тема «Службові слова»	32
9. Тема «Корінь слова. Спільнокореневі слова».....	35
10. Висновки	39
11. Список використаної літератури	41

Вступ

Одним із найважливіших завдань удосконалення якості української освіти є формування особистісної готовності дітей до активного життя, до творчої самореалізації в суспільстві. Формулювання мети освіти співвідноситься із формуванням ключових компетентностей, визначених у текстах нового Стандарту початкової освіти та Концепції нової української школи [3; 11].

Формування мовленнєвої компетентності учнів початкових класів має бути зорієнтовано на розвиток аналітико–синтетичних умінь: порівнювати, узагальнювати, систематизувати та встановлювати причинно–наслідкові зв'язки. Це надасть можливість учням вільно володіти нормами усного та писемного мовлення, використовувати мовні засоби в різних життєвих ситуаціях. Процес навчання необхідно перевести на інноваційну основу, змінити підхід до здобуття мовних знань, так як граматики і правопис з великими труднощами даються дитині. Учні найчастіше завчають правила напам'ять, а використати теорію практично не вміють.

Для підвищення ефективності учнями теоретичних знань на уроках української мови доцільно використовувати дидактичні матеріали, які допоможуть реалізувати суспільно-комунікативні потреби в процесі спілкування.

Це надасть можливість учням:

- *застосовувати набуті знання, уміння, навички в нових ситуаціях;
- *сформувати ключові компетентності, передбачені Концепцією нової української школи;
- *використовувати набуті знання в парній та груповій роботі;
- *аналізувати навчальну інформацію, моделювати й розв'язувати пізнавальні ситуації;
- *будувати монологічні висловлювання, які сприяють розвитку мовленнєвої компетентності та загальному розвитку учнів.

Збірник практичних вправ і тестових завдань рекомендовано для вчителів початкової школи. У ньому пропонуються нестандартні завдання, призначені для перевірки сформованості в учнів мовної та мовленнєвої компетентностей за всіма розділами програми. Також приділяється увага словниковій роботі, що сприяє збагаченню словникового запасу учнів та розвитку зв'язного мовлення. Завдання спрямовані на поглиблення та удосконалення в учнів знань, умінь і навичок з рідної мови. Дані вправи полегшують засвоєння навчального матеріалу, посилюють інтерес до навчального предмета, запобігають перевантаженню психіки дитини. Це спонукає учнів здійснювати різноманітні види роботи: аналізувати, зіставляти, розкривати причинно-наслідкові зв'язки, робити висновки. Усі завдання розміщені в тій послідовності, в якій вони представлені в чинному підручнику. Використання даного матеріалу допоможе вчителю урізноманітнити уроки української мови. Наявність таких завдань дозволить з інтересом проводити самостійну роботу учнів, що, у свою чергу, створюватиме ситуацію успіху і впевненість дитини у власних можливостях. «Інтерес до навчання з'являється лише тоді, коли є натхнення, що народжується від успіху в оволодінні знаннями; без натхнення навчання перетворюється для дітей на тягар...» - писав В.О.Сухомлинський. Сподіваємось, що запропонована робота допоможе вам здійснити компетентнісний підхід у вивченні української мови у другому класі.

Пам'ятка роботи (для учня)

1. Уважно роздивись умовні позначення.
2. Пригадай свої знання з української мови.
3. Застосуй свої уміння та навички, щоб виконати запропоновані тобі завдання.
4. Запам'ятай правильне написання словникових слів.
5. Уважно перевір виконану роботу.
6. Оціни свої результати смайликом настрою.

Умовні позначення

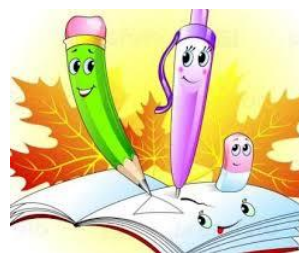
Повторюю

Тренуюся

Збагачую словниковий запас

Перевіряю свої знання

Оцінюю свою роботу

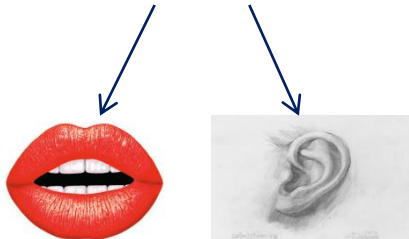
Тема: «Звуки і букви»

Алфавіт

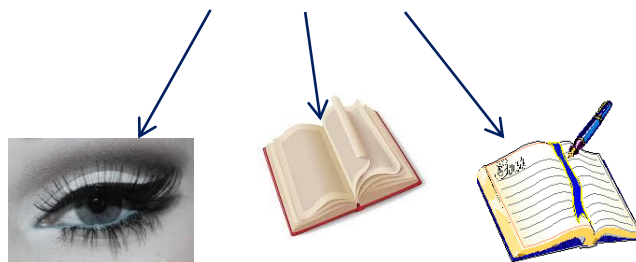
А	Б	В	Г	Ґ	Д	Е	Є	Ж
а	бе	ве	ге	ґе	де	е	є	же
З	И	І	Ї	Й	К	Л	М	Н
зе	и	і	ї	йот	ка	ел	ем	ен
О	П	Р	С	Т	У	Ф	Х	Ц
о	пе	ер	ес	те	у	еф	ха	це
Ч	Ш	Щ	Ь	Ю	Я			
че	ша	ща	м'який знак	ю	я			

33 букви

Звуки

Букви

Звуки

Голосні

Приголосні

Тверді, м'які, дзвінкі, глухі

[у] – ○
[а] – ○
[о] – ○
[и] – ○
[і] – ○
[е] – ○

Завдання №1

Запиши звукову модель слова.

Завдання №2

Прочитай загадку. Відгадай. Підкресли в загадці слово, яке відповідає звуковій схемі.

З небесної діжки
Крижані горішки
На землю упали,
Шкоди нам завдали. (_____)

-	О	=	О	-	-	О
---	---	---	---	---	---	---

Завдання №3

Допиши букви, які позначають приголосні звуки, щоб утворилися нові слова.

Запиши слова в алфавітному порядку.

Завдання № 4
З'єднай малюнок зі звуковою схемою.

- О =	- О
-------	-----

- О -	- О
-------	-----

= О -	- О
-------	-----

Завдання №5

Встав пропущені букви (и, а, і, у), що позначають голосні звуки.

*М__ло – м__ло, *д__ти – д__ти, *л__па – л__па, *к__т – к__т

Чи змінилося значення слів? Зафарбуй правильну відповідь.

Завдання № 6

Визнач кількість букв та звуків у словах.

Горобець - ____б., ____зв.; джміль - ____б., ____зв.; щавель - ____б.,
____зв.; яблуко - ____б., ____зв.; лялька - ____б., ____зв.; знання –
____зв., ____б.

Попрацюй зі словом

Абетка

А	Б	В	Г	Ґ	Д	Е	Є	Ж
а	бе	ве	ге	ґе	де	е	є	же
З	И	І	Ї	Й	К	Л	М	Н
зе	и	і	ї	йот	ка	ел	ем	ен
О	П	Р	С	Т	У	Ф	Х	Ц
о	пе	ер	ес	те	у	еф	ха	це
Ч	Ш	Щ	Ь	Ю	Я			
чо	ша	ща	м'який знак	ю	я			

Добери до слова абетка близькі за значенням слова.

Що означає слово абетка? _____

Склади та запиши речення зі словом абетка. _____

Встав пропущені букви.

А _ В Г _ Д Е _ Ж З _ І Ї _ К Л М _ О П

_ С _ У Ф _ Ц Ч _ _ ь Ю _

Всього _____ букви.

Тема: «Склад»

В слові стільки складів, скільки в ньому голосних звуків.

СО – ЛО – ВЕЙ – КО (4 СКЛАДИ)

ПЕРЕНОС СЛІВ ІЗ РЯДКА В РЯДОК

Слова переносяться із рядка в рядок складами.

ПРАВИЛЬНО

Ака – ція

Ліній – ка

Ляль – ка

Ра – йон

Вихо – джу

Кукуру – дза

Зна – ння, знан – ня.

Кольо – ровий

Бур' – ян

Ка – жуть

Навча – юсь

ДОПУСТИВ ПОМИЛКУ

акаці – ~~я~~, ~~а~~ – кація.

ліні – ~~й~~ка.

лял – ~~ь~~ка.

рай – ~~й~~он.

виход – ~~д~~жу.

кукуруд – ~~д~~за.

коль – ~~ь~~ - оровий

бур – ~~'~~ян.

кажу – ~~т~~ь

навчаю – ~~ю~~сь

Завдання №1

Утвори слова з поданих складів. Запиши.

Фі, ра, гу; но, чки, дзві; це, о, зер; тел, дя; о, си, ка; ння, та, чи.

Завдання №2

Розшифруй слова, запиши. Напиши кількість складів.

А В Т О М О Б І Л Ї 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	78910	1345	9634
	345	1234	769634
<hr/> <hr/> <hr/>			
<hr/> <hr/> <hr/>			

Завдання №3

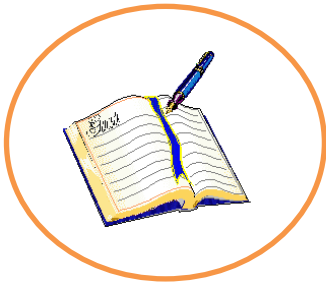
Розфарбуй слова, які перенесені з рядка в рядок правильно.

Надій – ка	га – йок	га – йка	золот – ий
Мар' – янка	умі – ння	шпил – ька	вихо – джу

Завдання №4

Поділи слова для переносу за зразком. Зразок: со-ловей, соло-вей.

Листя, дерев'яний, запитання, джміль, яблуко, район, Київ, Коростень.

Попрацюй зі словом

Батьківщина

Добери до слова Батьківщина близькі за значенням слова.

Що означає слово Батьківщина ? _____

Склади та запиши речення зі словом Батьківщина.

Намалюй улюблений куточок своєї Батьківщини.

Перевір свої знання

1. Як переносяться слова з рядка в рядок?

- а) Складами;
- б) звуками;
- в) складами ,звуками.

2.Всі звуки ми:

- а) вимовляємо, чуємо;
- б) бачимо, читаємо, пишемо;
- в) бачимо,чуємо, читаємо, пишемо, вимовляємо.

3. У якій групі слова правильно поділені для переносу?

- а) Ра- йон, опен – ьки, дзвін-очки.
- б) Ляль - ка, соло – вей, зна-ння.
- в) Джмі-ль, дум – ки, дзи-га.

4. Слова сорока, дятел, сойка, дуб, горобець, поділи на склади дужками.

Яке слово в цьому рядку зайве? _____ .

5. У поданих словах зміни першу літеру, щоб утворилося нове слово.

Калина - _____ колос - _____ шишка - _____

6.Запиши звукові моделі слів :

Море

пісок

льон

овес

Тема: «Мова і мовлення»

Мова

*українська

*білоруська

*російська

*англійська

*польська

*німецька

* * * *

Мовлення

* усне

*писемне

голосне

швидке

тихе

повільне

Слова ввічливості: Доброго ранку! Доброго дня!

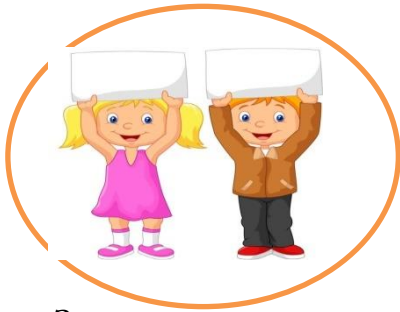
До побачення! Здрастуйте! Вибачте! Добраніч! Будь ласка!

Братику, будь ласка, допоможи!

Слова – звертання:

- Іди, **братику**, допоможи.
- **Братику!** Іди допоможи.
- Іди допоможи, **братику**.

Завдання №1

Затиши текст каліграфічно, охайно, розбірливо, без помилок.

Здавна шанували в Україні криницю. З особливим смаком прикрашали місце біля криниці.

Поряд з неї завжди садили вербу чи калину. Недарма у народі кажуть: «Де зеленіє вербиця, там сріблиться чиста водиця».

Завдання №2

Допиши діалог. Підкресли звертання.

- Дмитрику, яких ти знаєш комах?

- А які комахи, Дмитрику, корисні?

Завдання №3

Допиши в реченні слова ввічливості.

Мамо, скажи, _____, що це за пташка літає?

_____, Михайлику! Я радий тебе бачити.

_____, Катрися! Завтра зустрінемося.

Попрацюй зі словом

Скарб

Добери до слова *скарб* близькі за значенням слова.

Що означає слово *скарб*?

Склади та запиши речення зі словом *скарб*.

Які скарби залишилися нам від попередніх поколінь?

Перевір свої знання

1. Мова складається...

- а) з речень, слів;
- б) зі слів, словосполучень, речень;
- в) зі звуків, слів, словосполучень, речень .

2. Мовлення буває :

- а) писемне і культурне;
- б) усне та розмовне;
- в) усне та писемне.

3. Слово-звертання на письмі виділяється:

- а) голосом;
- б) комами або знаком оклику;
- в) крапкою.

4. Обери рядок ,в якому подані слова-вітання.

- а) дякую, привіт, спасибі;
- б) бувай, будь ласка, вибач;
- в) доброго ранку, вітаю, доброго дня.

5. Зафарбуй **синім кольором** нові слова в нашому мовленні, а **червоним**-слова, які мало вживаються в українській мові.

Плуг	комп'ютер	корогаз	космонавт	примус
------	-----------	---------	-----------	--------

соха	гетьман	президент	телефон	телевізор
------	---------	-----------	---------	-----------

Тема: «Текст»

Текст — зв'язані за змістом речення, розміщені у певній послідовності.

Будова тексту

*Заголовок

*Зачин

*Основна частина

*Кінцівка

Абзац

Види тексту

Розповідь

Опис

Міркування

Що відбувається?

Який?

Чому?

Завдання №1

Поділи рисками текст на речення. Визнач тип тексту, відповідь зафарбуй.

Світлячок схожий на маленький ліхтарик лапки в нього маленькі на спинці комашка має золоту намистинку вона вночі світиться.

Текст – розповідь

Текст – опис

Текст – міркування

Завдання №2

Пронумеруй речення так, щоб утворився текст.
Зафарбуй зачин ● , а кінцівку - ● .

- ☐ 1. Настав ранок.
- ☐ 2. Дзвінко лунає вона у високості.
- ☐ 3. Жайворонок затягнув свою пісню.
- ☐ 4. Заграло сонячне проміння.

Завдання №3

Обери заголовок до тексту. Зафарбуй правильну відповідь.

У наш сад прийшла чарівна осінь. Все навколо змінилося. Дерева і кущі вдягнули розкішне вбрання. Земля стала, наче різнобарвний килим. Чудовий сад восени!

☐ Чарівна осінь ☐ Чудовий сад ☐ Наш осінній сад

Завдання №4

Склади текст за питаннями та малюнком.

Blank lines for writing the text.

1. Яка пора року настала?
2. Хто вийшов гратися на подвір'я?
3. Що вирішили зробити діти?
4. Яким вийшов сніговик?

Завдання №5

В тексті встав пропущені слова. Намалюй картину улюбленої пори року.

Взимку	Влітку
Скоро прийде до нас _____ з _____ днями. Небо вкриється _____ хмарами. Дерева та кущі одягнуть _____ вбрання. Земля в очікуванні _____ _____.	Скоро прийде до нас _____ з _____ днями. Небо вкриється _____ хмарами. Дерева та кущі одягнуть _____ вбрання. Земля в очікуванні _____ _____.

Попрацюй зі словом

Заєць

Якими словами можна замінити слово заєць?

Опиши предмет.

Заєць (який?)

Склади та запиши речення зі словом заєць.

Перевір свої знання

1. Вибери правильну відповідь : текст - це...

- а) кілька речень, які зв'язані однією думкою;
- б) кілька слів, які зв'язані однією думкою;
- в) кілька речень, які не які зв'язані однією думкою.

2. З абзацу починається...

- а) тільки зачин;
- б) кожна частина тексту;
- в) тільки основна частина.

3 Доповни речення : Частина, якою закінчується текст, називається...

- а) зачин;
- б) основна частина;
- в) кінцівка.

4.Перепиши текст. На місці крапок встав пропущені за змістом слова.

Прийшла золота... Білочка готується до Цілий день носить вона ... до свого дупла.

5.Прочитай та спиши текст. Добери заголовок до нього та визнач вид тексту.

Наша земля красива і щедра. Ростає на ній жито і городина, цвітуть квіти, зріють фрукти і ягоди. Кожна рослина гарна по-своєму. Та особливо люблять в народі калину. Садять її біля хати, щоб весною білим цвітом милувала, а зимою від застуди лікувала.

Це текст - _____.

Тема: «Речення»

Речення – слово або група слів які виражають закінчену думку.

Легенький вітерець колише жито.

У кінці речення ставиться розділовий знак

Види речень

За метою висловлювання

*Розповідні (про щось розповідається)

*Питальні (про щось запитується)

*Спонукальні (спонукають до чогось)

За інтонацією

Окличні

Неокличні

Головні слова в реченні

1. Визнач про який предмет йде мова. (Хто? Що?)
2. Яку роботу виконує цей предмет? (Що робить?)

Навесні зацвітає верба.

Робота предмета Предмет Верба (що робить?) зацвітає;
Зацвітає (що?) верба.

Зв'язок слів у реченні

1. Підкресли головні слова у реченні. — ==
2. Знайди залежні слова від предмета. Постав питання.
3. Знайди залежні слова від дії предмета. Постав питання.

У лісі дзвенить веселий струмок.

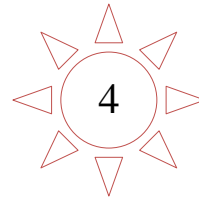
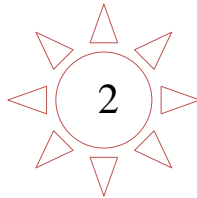

Завдання №1

Поділи текст на речення. Скільки речень утворилося? Правильну відповідь зафарбуй.

Щедро світить ясне сонечко дихає теплий вітерець буйно цвітуть проліски дзвенить спів пташок у лісі.

Завдання №2

Встав потрібний знак у кінці речення.

Чому пахнуть квіти ☐
Бо їм сонце світить ☐
Чого річка грає ☐
Бо їй сонце сяє ☐

З чого раді діти ☐
Бо ростуть, як квіти ☐
Дітям добре жити,
з сонечком дружити ☐
(М. Познанська)

Завдання №3

Перебудуй речення

Діти бережуть зелені насадження.

у питальне

у спонукальне

Завдання №4

Знайди і підкресли **червоною** лінією спонукальне речення.

Київ – столиця нашої Батьківщини. Ти був у Києві? Яке чудове це місто! Коли підростеш, обов'язково побувай в столиці нашої держави.

Завдання №5

Підкресли головні слова в реченнях.

У садку співають солов'ї. Дерева одяглися в зелене вбрання.

З неба падають білесенькі сніжинки. Птахи відлетіли в теплі краї.

Завдання №6

Склади і запиши речення за схемою.

_____.

_____.

_____.

Завдання №7

Дай відповідь на запитання, тим самим встанови зв'язок слів в словосполученнях.

(яке?) _____; світить (де?) _____;

(що робить?) _____; вкрився (чим?) _____;

(який?) _____; назбирав (що?) _____.

Завдання №8

Пошир речення за питаннями.

Яка?

Яке?

_____ закрила _____.

У (якому?) _____ акваріумі плавають (які?) _____ рибки.

_____ (де?) засяяло _____ (яке?) сонечко.

Попрацюй зі словом

Шолом

Підбери близькі за значенням слова до слова шолом.

*Опиши предмет.
Шолом (який?)*

У яких видах спорту людина використовує шолом?

Склади та запиши речення зі словом шолом.

Перевір свої знання

1. Слова в реченні...

1. розташовані у будь-якому порядку;
2. розташовані незалежно одне від одного;
3. зв'язані між собою.

2. В якому рядку записано речення?

1. На вулиця граються діти.
2. У лісі зацвіли перші проліски.
3. Марійка малює яскраве.

3. Визнач вид речення за метою висловлювання? **(Р)** - розповідне, **(П)** - питальне, **(С)** - спонукальне

Метелики радісно кружляють над квітами. ☐

Хто співає у садку? ☐

Сиди, півнику, вдома та печі пиріжки. ☐

4. Зміни слова в дужках, щоб вийшли речення, запиши їх.

Мишка побачила на дорозі (зернина). Хотіла перенести її в свою (нірка).

Three sets of blank lines for writing answers, each set consisting of a top line, a middle line, and a bottom line, separated by a diagonal slash.

5. Пошир речення другорядними членами.

Прийшла (яка?) ... зима . Шумлять (які ?) ...сосни. Дерева скинули (яке?) ... вбрання.

6. Знайди правильно визначені головні члени речення. Зафарбуй відповідь.

Δ Дерева одягли зелене вбрання. Δ З неба падають сніжинки.

Тема: «Слово»

Іменник

Прикметник

Дієслово

* Називає предмет

* Називає ознаки предметів

* Називає дії предметів

Хто?

Який?

Що робить?

Яка?

Що робили?

Що?

Яке?

Що зробить?

Які?

Що буде робити?

Один – багато

Один – багато

Один – багато

Гриб – гриби

Великий – великі

Росте – ростуть

В ім'я

Е по батькові

Л прізвища

И клички тварин

К міста

А села

країни

Б вулиці

У річки

К гори

В моря

А

Завдання №1

З'єднай слова з питаннями.

Хто?

Що?

сонце

Наталка

насіння

вітер

береза

учень

курча

мак

соловей

Завдання №2

Запиши по чотири слова – назви предметів.

Хто?

Що?

Завдання №3

Зміни за зразком: один – багато. Постав наголос.

Нога - _____, земля - _____,

Гора - _____, дитя - _____,

Їжак - _____, степ - _____.

Завдання №4

Закресли зайву букву. Зразок : (М,~~м~~)арійка

(Ю,ю)рій, (К,к)орова, (Д,д)ніпро, (М,м)істо, (К,к)иїв,
(К,к)арпати, (П,п)ушок, (В,в)игівський, (В,в)улиця, (Ч,ч)орне,
(М,м)оре.

Завдання №5

Запиши ознаки предметів

(яке?)

(який?)

(яка?)

Завдання №6

З'єднай словосполучення

Червона *

*сонце

Яскраве *

*горобина

Веселі *

*береза

Білокура *

*діти

Завдання №7

Запиши словосполучення за зразком один – багато.

Зразок: могутній дуб - могутні дуби;

білий олівець - _____;

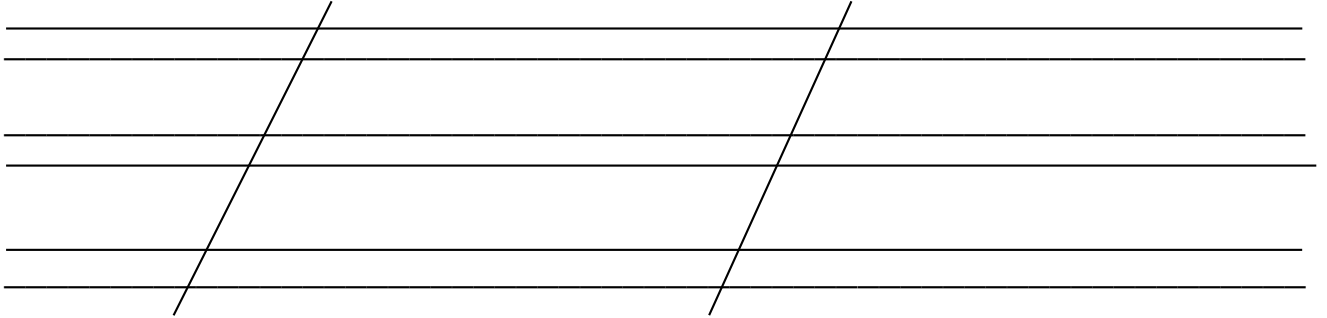
велике озеро - _____;

рясний дощ - _____.

Завдання №8

Заміни назви ознак (прикметники) іншими, протилежними за значенням словами.

Був похмурий день. Дув сильний вітер. На небі пливли темні важкі хмари.

Завдання №9

Підкресли *червоною* лінією слово – предмет, а *синьою* – дію предмета.

Пташка високо літає,

Тихо лис десь пробіжить,

Зайчик весело стрибає,

Кабан під деревом сидить.

Завдання №10

Допиши до слів – предметів (іменників) їх дії.

Дитина _____, _____.

Сонечко _____, _____.

Учень _____, _____.

Пташки _____, _____.

Завдання №11

Зміни слова в дужках так, щоб вийшла розповідь.

(Прийти) осінь. Небо (вкритися) темними хмарами. В теплі краї (відлітати) шпаки, ластівки, лелеки. Незабаром (прийти) зима.

Попрацюй зі словом

Актори

Добери до слова актори близьке за значенням слово.

Яких акторів ти знаєш?

Склади речення зі словом актори.

Знайди і приклей фотографію улюбленого актора фільму.

Тема: « Службові слова»

Службові слова служать для зв'язку слів у реченні.

Завдання №1

Підпиши службові слова під малюнком.

Службові слова: на, за, у, під, біля, перед, через, між.

Завдання №2

У вірші пропущені службові слова. Вставте їх і прочитайте текст.

Службові слова: на, у, щоб, з, не, а, для

Прочитайте вірш.

- Жив ... світі дід Василь.
- ... кисіль він сипав сіль.
- Цукор клав ... холодець, ...
- ... чай — жовтки ... яєць.
- Був дідусь наш ... дивак,
- ... робив це просто так,
- робив це все ... штуки,
- ... сміялися онуки.
- В. Бичко

Завдання №3

Утвори словосполучення, вставляючи службові слова.

Доплив _____ берега, заховався _____ будинок,
підклав _____ подушку, росте _____ вікна, полетів _____ небо.

Завдання №4

Склади і запиши речення використовуючи службові слова

Багато, у, живуть, комашок, водоймі.

_____/_____/_____

Взимку, поховалися, вони, в, очерет.

_____/_____/_____

Попрацюй зі словом

Ошатний

Добери до слова ошатний близькі за значенням слова.

Склади зі словом ошатний речення.

Намалюй орнамент до вишиванки

Тема: «Корінь слова. Спільнокореневі слова»

Ліс, лісок, лісочок, лісник, лісовий – *спільнокореневі слова або споріднені слова.*

Спільна частина слів – ліс. Це корінь слова.

Спільнокореневими словами можуть бути різні частини мови.

Сад – іменник, садовий – прикметник, садити – дієслово.

Завдання №1

У кожному рядку підкресли зайве слово. У спільнокореневих словах виділи корінь.

Сова, совок, совиний, совеня.

Бережливий, бережок, обережний, бережливість.

Синій, синок, син, синівський.

Завдання №2

До поданих слів добери спільнокореневі. Виділи корінь.

Школа - _____

Сад - _____

Ліс - _____

Завдання №3

Назви фрукти зображені на картинках. Підбери споріднені до них слова, які відповідають на питання **який? яка ?**

- _____

- _____

- _____

Завдання № 4

Заміни виділені слова спільнокореновими.

Страва з риби - _____ .

Ліжко з дуба - _____ .

Ранок весною - _____ .

Баба з снігу - _____ .

Завдання № 5

Прочитай речення . Знайди та виправ в них помилку. Затиши речення .
Познач корінь у назвах тваринок.

*

У

*У класі панує , а у полі бігає тиша .

с

т

е

п

у

ц

в

і

т

е

Попрацюй зі словом

Духмяний

Добери до слова **духмяний** близьке за значенням.

Що означає слово **духмяний**?

Склади зі словом **духмяний** речення.

Намалюй улюблену квітку.

Перевір свої знання

1. Коренем називається -

- а) слово;
- б) спільна частина спільнокореневих слів;
- в) частина слова, яка звучить однаково, але має різне значення.

2. Слова, що означають назви дій відповідають на питання:

- а) який? яка? яке? які?
- б) хто? що?
- в) що робить? що зробить?

3. Ненаголошені голосні звуки «е», «и» в словах перевіряють :

- а) дібравши споріднені слова;
- б) дібравши споріднені слова або замінивши слово так, щоб ненаголошений став наголошеним;
- в) змінити слово.

4. Допиши ряд спільнокореневих слів .

Квітка ,квітковий ,_____ .

5.Зміни за зразком один – багато.

Рука - _____ Листок - _____

Річка - _____ гриб - _____

Сова - _____ береза - _____

6. Допиши до слів – предметів (іменників) їх дії.

Лікар - _____ Вчитель - _____

Будівельник - _____ Водій - _____

Висновки

Одним із ключових принципів Нової української школи є те, що центр уваги педагогів переноситься з програми на особистість. Тому навчання у школі-важливий момент у житті дитини. Воно кардинально змінює спосіб її буття і впливає на поведінку і емоційний стан. Сучасний урок в початкових класах повинен відзначатися різноманіттям варіантів його проведення, щоб учню було цікаво навчатися. На ньому обов'язково позначається вплив особистості вчителя і «дух часу», який ставить у центрі наших зусиль особистість школяра. Готуючись до уроку часто замислюєшся над тим, як реалізувати навчально-виховну мету з найбільшою користю для розвитку кожної дитини. Тому обираєш різноманітні види, форми роботи, технології, спосіб ведення уроку для того, щоб навчити учня спостерігати, аналізувати, узагальнювати, робити висновки, ставити питання, заперечувати, відстоювати свій погляд. У сучасному суспільстві змінюються пріоритети освіти: учень мусить не просто здобувати знання, уміння, навички, а вміти організовувати власну навчальну діяльність. Компетентнісний підхід визначає результативно-цільову спрямованість освіти, що, на нашу думку, є його безперечною перевагою над іншими традиційними та інноваційними підходами. Кінцевим результатом навчання є сформованість компетентної людини, перенесення акцентів з рівня знань суб'єктів навчання на діяльність в соціумі.

В Концепції нової української школи представлено перелік ключових компетентностей, які необхідно формувати в загальноосвітній школі. Важлива роль відводиться спілкуванню державною мовою, а саме, вмінню усно і письмово висловлювати й тлумачити свої думки, погляди, факти та почуття (через слухання, говоріння, читання і письмо), здатність реагувати мовними засобами на повний спектр соціальних і культурних явищ. Мовлення людини є складовою частиною її діяльності. Мовленнєва діяльність-це спосіб реалізації суспільно-комунікативних потреб людини. Важливо пробудити у дітей вміння творити. А для цього потрібно навчитися бачити, слухати, лаконічно

висловлювати свої думки. У вирішенні даного питання, починаючи з початкової школи, нам допоможуть збірники практичних вправ і тестових завдань щодо формування мовних та мовленнєвих компетенцій молодших школярів. Система впровадження таких вправ дасть змогу сформувати в учнів мовленнєві, творчі, пошукові навички та навчить вільно висловлювати свої думки. Запропонований посібник можна використовувати для узагальнення вивченого матеріалу або під час підготовки до вивчення нової теми. Сподіваємось, що це призведе до підвищення рівня успішності дитини та інтересу до навчання, так як недостатньо дати дитині лише знання, ще важливіше навчити користуватися ними. Отже, перед учителем початкових класів постає завдання навчити дитину самостійно добувати, переробляти та аналізувати інформацію, планувати свої дії, оцінювати результати та взаємодіяти з іншими людьми, виховати особистість, здатну до життєтворчої діяльності.

Список використаної літератури

1. Бадер В.І. Удосконалення мовленнєвого розвитку молодших школярів // Педагогіка і психологія. — 1998, №4
2. Варзацька Л.О.Активізація мовленнєвої діяльності учнів // Початкова школа — 2012, № 2
3. Концепція нової української школи: ухвалено рішенням колегії МОН від 27.10.2016 р.
4. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: бібліотека з освітньої політики /під. заг. ред. О.В.Овчарук. — К .: «К.І.С.», 2004. — 112 с.
5. Маркотенко Т. С. Збірник диктантів з української мови для початкових класів. — К. «Освіта»,1996 ,с.7 – 68.
6. Наумчук М.М.Дидактичний матеріал з граматики,правопису і розвитку мовлення.2 клас.- Тернопіль – Астон,2001 .- 119 с.
7. Наумчук М. М. Сучасний урок української мови,-Т., 2001
8. На допомогу вчителів початкових класів. 2 класів: для загальноосвітніхнавчальних закладів України. — К. : Видавничий дім «Освіта», 2016. — 144 с.
9. Олійник І.М. Розвиток зв'язного мовлення молодших школярів. — Рівне, 1999.
- 10.Підсумковий контроль знань з української мови. 2 клас. / М. С. Вашуленко, С.Г. Дубовик. — К. : Видавничий дім «Освіта», 2016. — 48с.
- 11.Постанова кабінету міністрів України від 21 лютого 2018 р., № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти».
- 12.Програми для середньої загальноосвітньої школи 1 — 4 класи.. — К.,Початкова школа, 2016.
- 13.Сапун Г.Українська мова. Збірник диктантів і завдань для тематичного опитування. 1 — 4 класи. —Т,2001 — с.21- 62
- 14.Сходінки до вершин : зошит для тематичного оцінювання. 2 клас / А. А. Назаренко, Д. В. Ротфорт, Г. Ж. Іванова, К. М. Шевченко, Г. В. Щербак. — Х. : Вид- во «Ранок», 2016. — 160 с.
- 15.Тестові завдання. 2 -4 класи. Українська мова, Математика . Харків, 2009, с.4 – 24.